

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-08-91-T
Datum: 21. oktobar 2011.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM II

U sastavu: sudija Burton Hall, predsjedavajući
sudija Guy Delvoie
sudija Frederik Harhoff

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 21. oktobra 2011.

TUŽILAC

protiv

MIĆE STANIŠIĆA I STOJANA ŽUPLJANINA

JAVNO

**ODLUKA KOJOM SE ODOBRAVA ŽUPLJANINOV ZAHTJEV ZA IZMJENU
NAČINA SVJEDOČENJA NIKOLE VRAČARA**

Tužilaštvo

gđa Joanna Korner
g. Thomas Hannis

Obrana:

g. Slobodan Zečević i g. Slobodan Cvijetić za Miću Stanišića
g. Dragan Krgović i g. Aleksandar Aleksić za Stojana Župljanina

I. PROCEDURALNI KONTEKST

1. Pretresno vijeće II (dalje u tekstu: Vijeće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Župljaninom zahtjevu za izmjenu načina svjedočenja svjedoka SZ-012, s dodacima", koji je na povjerljivoj osnovi podnesen 30. septembra 2011. (dalje u tekstu: Zahtjev), u kojem odbrana Stojana Župljanina (dalje u tekstu: Župljaninova odbrana) traži da se svjedočenje Nikole Vračara promijeni iz svjedočenja *viva voce* u svjedočenje posredstvom pismene izjave prihvaćene na osnovu pravila 92bis Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik). Osim toga, Župljaninova odbrana traži da se, prije donošenja odluke o prihvatanju, njegovom spisku dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter doda transkript svjedočenja tog svjedoka od 18. decembra 2003. iz predmeta *Brđanin*.¹ Župljaninova odbrana ne predlaže nijedan od dokumenata povezanih s ranijim svjedočenjem kao prateće dokazne predmete.

2. Dana 4. oktobra 2011., imajući na umu podmaklu fazu postupka i moguće promjene rasporeda svjedoka zbog ovog Zahtjeva, Pretresno vijeće je tužilaštvu i odbrani Miće Stanišića naložilo da na Zahtjev odgovore do 10. oktobra 2011.²

3. Dana 5. oktobra 2011. tužilaštvo, mada dovodi u pitanje dio prethodnog iskaza svjedoka, u odgovoru navodi da se ne protivi Zahtjevu pod uslovom da se u spis u cijelosti prihvati transkript njegovog svjedočenja u predmetu *Brđanin* sa svim pratećim dokumentima (dalje u tekstu: Odgovor).³ Pored toga, tužilaštvo je uočilo da Župljaninova odbrana nije navela nijedan razlog za podnošenje Zahtjeva na povjerljivoj osnovi, ali smatra da je ona to uradila na osnovu toga što Zahtjev sadrži informacije o zdravstvenom

¹ Župljaninov zahtjev za izmjenu načina svjedočenja svjedoka SZ-012, s dodacima, povjerljivo, 30. oktobar 2011., par. 1. Predloženi transkript potiče iz predmeta br. IT-99-36-T, *Tužilac protiv Brđanina*, Nikola Vračar, 18. decembar 2003., str. 23828-23909.

² Nalog za hitne odgovore na Župljaninov zahtjev za izmjenu načina svjedočenja svjedoka SZ-012, povjerljivo, 4. oktobar 2011.

³ Odgovor tužilaštva na Župljaninov zahtjev za izmjenu načina svjedočenja svjedoka SZ-012, povjerljivo, 5. oktobar 2011., par. 1.

stanju svjedoka.⁴ Shodno tome, tužilaštvo je svoj odgovor podnijelo takođe na povjerljivoj osnovi.⁵ Odbrana Miće Stanišića nije dostavila odgovor.

4. Dana 7. oktobra 2011. Pretresno vijeće je usmenim putem naložilo tužilaštvu da dostavi cjelokupni transkript svjedočenja Nikole Vračara i povezane dokumente u predmetu *Brđanin* za koje želi da budu razmotreni radi uvrštavanja u spis.⁶ Dana 10. oktobra 2011. tužilaštvo je dostavilo obavještenje o tome da transkript od 18. decembra 2003. koji je dostavila Župljaninova odbrana sadrži ne samo cjelokupno svjedočenje Nikole Vračara u predmetu *Brđanin*, već i materijal koji se ne odnosi na svjedočenje tog svjedoka, te je kao dodatni materijal za koji tužilaštvo traži da bude uvršten u spis dodatno navelo druga dva dokazna predmeta koja je predložio i u vezi s kojima je govorio taj svjedok za vrijeme svog svjedočenja (dalje u tekstu: Obavještenje).⁷

5. Kao preliminarno pitanje, Pretresno vijeće napominje da za ovog svjedoka nisu zatražene nikakve zaštitne mjere. Imajući to u vidu, ono podrazumijeva da je Zahtjev podnesen na povjerljivoj osnovi isključivo da bi se zaštitilo pravo svjedoka na privatnost informacija o njegovom zdravstvenom stanju. Pretresno vijeće je pazilo da ne navede direktno pojedinosti u vezi s njegovim zdravstvenim stanjem, te je, stoga, ovu Odluku donijelo na javnoj osnovi. Osim toga, Pretresno vijeće napominje da su podnesci strana u postupku takvi da je moguće svaki podnesak izdati u javnoj redigovanoj verziji, te će naložiti stranama u postupku da u skladu s tim dostave redigovane verzije svojih podnesaka.

II. ARGUMENTACIJA

6. Župljaninova odbrana podsjeća da je Nikola Vračar na njenom spisku svjedoka na osnovu pravila 65ter bio označen kao svjedok koji će dati iskaz *viva voce* u vezi s opštinom Ključ, a svjedočenje tokom glavnog ispitivanja bilo je predviđeno da traje četiri sata.⁸ Župljaninova odbrana sada traži da se na osnovu pravila 92bis zbog zdravstvenog stanja tog svjedoka u spis uvrsti njegovo ranije svjedočenje u predmetu *Brđanin*, te to

⁴ Odgovor, par. 2.

⁵ *Ibid.*

⁶ Pretres, 7. oktobar 2011., T. 24689-24690.

⁷ Obavještenje tužilaštva u vezi sa Župljaninovim zahtjevom za izmjenu načina svjedočenja svjedoka SZ-012, povjerljivo, 10. oktobar 2011., par. 3-4.

⁸ Zahtjev, par. 2.

potkrepljuje određenim medicinskim dokumentima.⁹ Ona tvrdi da iskaz Nikole Vračara ispunjava kriterijume za uvrštavanje u spis na osnovu pravila 92bis, da je pouzdan i ima dovoljnu dokaznu vrijednost u smislu pravila 89(C) pošto je dat pod zakletvom na Međunarodnom sudu i provjeren je za vrijeme unakrsnog ispitivanja.¹⁰ Župljaninova odbrana navodi da nije potrebno daljnje unakrsno ispitivanje u ovom postupku pošto iskaz "ne zadire u presudni element teze tužilaštva niti se odnosi na relevantno i značajno pitanje između strana u postupku".¹¹ Ona dodaje da svjedočenje Nikole Vračara ne govori o djelu i ponašanju optuženog za koje se on tereti u optužnici pošto se "odnosi isključivo na događaje u Ključu, odnosno prvenstveno na zasjedu postavljenju njegovoj jedinici rezervnog sastava policije 27. maja 1992. na jednoj barikadi na putu".¹² Župljaninova odbrana navodi da se Stojan Župljanin ne tereti za taj događaj, jer se on ne pominje u optužnici.¹³ Štaviše, prema riječima Župljaninove odbrane, javni interes ne nameće potrebu da se iskaz svjedoka sasluša uživo.¹⁴

7. Nadalje, Župljaninova odbrana traži odobrenje da svom spisku dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter doda transkript iskaza od 18. decembra 2003. iz predmeta *Brđanin*.¹⁵ Ona tvrdi da bi to bilo u interesu pravde pošto bi odobrenje bilo u skladu s potrebom da se dozvoli određeni stepen fleksibilnosti u složenim suđenjima koja uključuju velik broj optuženih.¹⁶ Osim toga, transkript je *prima facie* relevantan i dovoljno važan da se opravda njegovo zakasnjelo dodavanje spisku dokaznih predmeta.¹⁷

8. Mada tužilaštvo dovodi u pitanje iskaz Nikole Vračara o onom što se u Ključu dogodilo 27. maja 1992., ono se ne protivi promjeni načina svjedočenja svjedoka, pod uslovom da se u spis uvrsti cjelokupni transkript tog svjedočenja, kao i prateći dokazni predmeti iz predmeta *Brđanin*.¹⁸ Tužilaštvo primjećuje da u Zahtjevu nisu u potpunosti izneseni brojni faktori u prilog uvrštavanju u spis na osnovu pravila 92bis, ali budući da

⁹ *Id.*, par. 3.

¹⁰ *Id.*, par. 4-5.

¹¹ *Id.*, par. 5.

¹² *Ibid.*

¹³ Zahtjev, par. 4.

¹⁴ Zahtjev, par. 5.

¹⁵ *Id.*, par. 6.

¹⁶ *Ibid.*

¹⁷ *Ibid.*

¹⁸ Odgovor, par. 1 i 7.

je "uslovno saglasno s predloženom izmjenom, ono zanemaruje ovaj propust".¹⁹ Uzimajući u obzir sažetak na osnovu pravila 65 koji je dostavila Župljaninova odbrana, tužilaštvo prihvata činjenicu da je iskaz za koji se očekuje da će ga svjedok dati u ovom predmetu sličan njegovom iskazu u predmetu *Brđanin*, gdje je on bio podvrgnut unakrsnom ispitivanju.²⁰

9. Tužilaštvo primjećuje da su mnogi dokumenti u prilogu iskaza ovog svjedoka već u spisu u ovom predmetu.²¹ Tužilaštvo traži prihvatanje dva dodatna dokazna predmeta iz tog predmeta, to jest dokazne predmete tužilaštva P2721 i P2722, koje je "predložio i u vezi s kojima je govorio taj svjedok" u predmetu *Brđanin* i kojima ono dodjeljuje brojeve na osnovu pravila 65ter 20279 i 20280.²²

III. DISKUSIJA

10. Pretresno vijeće upućuje na mjerodavno pravo o pravilu 92bis navedeno u njegovoj odluci od 2. novembra 2010.²³ Nadalje, Pretresno vijeće upućuje na uslov naveden u Smjernici 6 Drugih izmijenjenih i dopunjenih smjernica, koji se odnosi na slučaj kada neka strana u postupku dodaje dokumente spisku na osnovu pravila 65ter.²⁴ Župljaninova odbrana traži da se transkript svjedočenja Nikole Vračara iz predmeta *Brđanin* doda njenom spisku dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter radi uvrštavanja tog transkripta u spis na osnovu pravila 92bis zbog toga što svjedok ne može doći na Međunarodni sud da svjedoči, a prvobitno ga je namjeravala pozvati da svjedoči *viva voce*.²⁵ Shodno tome, Pretresno vijeće smatra da je Župljaninova odbrana pokazala valjan razlog da zatraži da se transkript doda njenom spisku dokaznih predmeta u tako kasnoj

¹⁹ *Id.*, par. 3.

²⁰ *Id.*, par. 6.

²¹ Obavještenje, par. 4.

²² *Id.*, par. 4. Dokument na osnovu pravila 65ter br. 20279 uvršten je kao P2721, Nikola Vračar, 18. decembar 2003., str. 23862-23863. Dokument na osnovu pravila 65ter br. 20280 uvršten je kao P2722, Nikola Vračar, 18. decembar 2003., str. 23864-23866.

²³ Pismeno obrazloženje usmene odluke od 4. septembra 2009. godine kojom su na osnovu pravila 92bis prihvaćena svjedočenja 24 svjedoka, 2. novembar 2010., par. 27-35.

²⁴ Nalog o daljnjim izmjenama i dopunama Smjernica za prihvatanje i izvođenje dokaza, 19. avgust 2011. (dalje u tekstu: Druge izmijenjene Smjernice), Dodatak A.

²⁵ Zahtjev, par. 3.

fazi postupka.²⁶ Transkript je dovoljno značajan i relevantan za sporna pitanja u predmetu da u interesu pravde opravda njegovo dodavanje na spisak dokaznih predmeta.

11. Nikola Vračar, Srbin po nacionalnosti, bio je rezervni policajac mobilisan u Ključu u aprilu 1992.²⁷ Svjedok je potvrdio da je 7. maja 1992. potpisao zakletvu o lojalnosti "novoj Republici Srpskoj", kao i svi drugi policajci u Ključu, nakon čega je većina policajaca Muslimana otišla.²⁸ On prepričava događaj od 27. maja 1992., kada je patrola od otprilike 12 ili 13 srpskih policajaca poslana u Peć, selo pored Ključa.²⁹ Njihova policijska vozila zaustavljena su na barikadi na putu u selu Krasulje, gdje je na njih otvorena vatra.³⁰ Lica koja su otvorila vatru na patrolu bila su u maskirnim uniformama i nije ih bilo moguće prepoznati.³¹ Svi policajci su ranjeni u pucnjavi, a neki i su i poginuli.³² Nikola Vračar je uspio da pobjegne.³³ Tokom unakrsnog ispitivanja svjedok je izjavio da je čuo o masakru "nekih šezdesetak Muslimana" u školi u Biljanima u Ključu.³⁴ Osim toga, izjavio je da je čuo batinanje za vrijeme informativnih razgovora u policijskoj stanici u Ključu.³⁵

12. Izjava tog svjedoka je *prima facie* relevantna za događaje u Ključu i dovoljno značajna da pomogne Pretresnom vijeću da shvati te događaje. Predloženi iskaz ne odnosi se na djela i ponašanje optuženog i ne predstavlja ključni element teze tužilaštva. Pretresno vijeće primjećuje da tužilaštvo dovodi u pitanje verziju događaja od 27. maja 1992. koju je iznio svjedok, ali ne traži dodatno unakrsno ispitivanje u vezi s tim pitanjem.³⁶ Pretresno vijeće se uvjerilo da prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92bis neće tužilaštvu nanijeti nikakvu štetu. Osim toga, Pretresno vijeće se uvjerilo da potreba da se obezbijedi pravično suđenje na osnovu članova 20 i 21 Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut) ne odnosi znatnu prevagu nad prihvatanjem dokaza bez unakrsnog

²⁶ Odluka kojom se djelimično odobrava zahtjev Miće Stanišića za odobrenje da izmijeni svoj spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter, 19. jul 2011., par. 23.

²⁷ Nikola Vračar, 18. decembar 2003., str. 23843, 23861, 23865-23868.

²⁸ *Id.*, str. 23871-23872.

²⁹ *Id.*, str. 23846, 23867-23868, 23872-23875, 23881-23882.

³⁰ *Id.*, str. 23849, 23876.

³¹ *Id.*, str. 23850, 23877, 23880.

³² *Id.*, str. 23849-23853, 23877-23879.

³³ *Id.*, str. 23852, 23854, 23880.

³⁴ *Id.*, str. 23887-23889.

³⁵ *Id.*, str. 23890-23892.

³⁶ Odgovor, par. 6.

ispitivanja.³⁷ Pretresno vijeće se uvjerilo da svjedočenje Nikole Vračara ispunjava formalne uslove pravila 92bis(B) pošto predloženi dokaz potiče iz njegovog svjedočenja u predmetu *Brđanin*, koje je dato pod zakletvom pred ovim Međunarodnim sudom.

13. Pretresno vijeće napominje da je većina dokumenata u prilogu svjedočenju Nikole Vračara već uvrštena u spis u ovom predmetu.³⁸ Od dva dokumenta predložena za uvrštavanje u spis, dokument br. 20279 na osnovu pravila 65ter odnosi se na spisak pripadnika aktivnog i rezervnog sastava policije dodijeljenih SJB Ključ, a dokument br. 20280 na osnovu pravila 65ter odnosi se na plan Organizacije i sistematizacije ratnog sastava, a o oba dokumenta se govorilo u vezi sa službom koju je svjedok imao u rezervnom sastavu policije.³⁹ Pretresno vijeće smatra da su, u svjetlu svjedočenja, ta dva dokumenta neodvojiv i nužan dio iskaza svjedoka bez kojih bi relevantni dijelovi transkripta imali manju dokaznu vrijednost. Shodno tome, ta dva prateća dokumenta biće uvrštena u spis zajedno s transkriptom svjedočenja ovog svjedoka.

IV. DISPOZITIV

14. Iz gorenavedenih razloga i na osnovu članova 20 i 21 Statuta i pravila 54, 89(C) i 92bis Pravilnika, Pretresno vijeće:

ODOBRAVA Zahtjev;

UVRŠTAVA u spis transkript ranijeg svjedočenja Nikole Vračara iz predmeta *Brđanin* od stranice 23838 do 23896, kao i dva prateća dokumenta uvrštena u spis u tom predmetu pod brojevima dokaznih predmeta P2721 i P2722;

NALAŽE Sekretarijatu da dodijeli brojeve dokaznih predmeta dokazima prihvaćenim ovom odlukom; i

NALAŽE Župljaninovoj odbrani i tužilaštvu da dostave javne redigovane verzije svojih podnesaka u roku od petnaest dana od donošenja ove Odluke.

³⁷ Odluka na osnovu pravila 92bis iz 2010., par. 34; *Tužilac protiv Sikirice i drugih*, predmet br. IT-95-8-T, Odluka po Molbi optužbe da se transkripti uvrste u dokaze u skladu sa pravilom 92bis, 23. maj 2001., par. 4.

³⁸ Obavještenje, par. 4 i Dodatak A.

³⁹ *Id.*, Dodatak A.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija Burton Hall,
predsjedavajući

Dana 21. oktobra 2011.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]